

Rapport

Datum: 5 november 2007
Rapportnummer: 2007/238

Klacht

1. Verzoeker klaagt erover dat het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (verder het LBIO) bij het besluit tot overname van de inning van de kinderalimentatie van zijn ex-partner voorbij is gegaan aan door hem aangereikte informatie over een tussen hem en zijn ex-partner gemaakte afspraak over rechtstreekse betalingen aan hun zoon ten tijde van diens verblijf bij een ander gezin;

Verder klaagt hij erover dat het LBIO de inning van de kinderalimentatie heeft overgenomen van de inmiddels zelf ontvangstgerechtigde zoon, ondanks het feit dat hij het LBIO erop had gewezen dat zijn zoon niet voldeed aan een in het echtscheidingsconvenant opgenomen voorwaarde met betrekking tot het recht op een bijdrage;

Tot slot klaagt hij erover dat het LBIO na beëindiging van de inning ten behoeve van de zoon heeft aangegeven dat verzoeker zelf het door het LBIO aan zijn zoon doorbetaalde bedrag dient terug te vorderen indien de zoon geen gehoor geeft aan het verzoek van het LBIO om een bedrag van € 1.202,38 aan verzoeker terug te storten.

Tevens onderzoekt de Nationale ombudsman uit eigen beweging:

4. De wijze waarop het LBIO heeft gereageerd op door verzoeker geuite grieven over de handelwijze van het LBIO.

Beoordeling

Algemeen

1. Verzoeker scheidde op 27 november 1997 van zijn toenmalige echtgenote, K. Uit dit huwelijk zijn twee kinderen geboren: C., geboren in 1987 en R., geboren in 1992.

In de beschikking van 27 november 1997 van de rechtbank Arnhem werd de gezagsvoorziening alsmede de hoogte van de bijdrage in de kosten van verzorging en opvoeding van beide kinderen vastgesteld. Voorts werd bepaald dat de inhoud van het door verzoeker en K. voor akkoord ondertekende echtscheidingsconvenant van 7 november 1997 deel uitmaakt van de beschikking. Het hoofdverblijf van C. en R. was bij K.

Bepaling 3.2. van het echtscheidingsconvenant luidt als volgt:

"Met ingang van feitelijk uiteengaan en zolang de kinderen minderjarig zijn, betaalt de man aan de vrouw een bijdrage in hun kosten van verzorging en opvoeding voor C. van fl. 300 per maand (...)."

Bepaling 3.4. van het echtscheidingsconvenant luidt als volgt:

"De man is aan een meerderjarig kind een bijdrage schuldig zolang het kind met redelijke resultaten en in overleg met de man met een beroepsopleiding bezig is of studeert, doch uiterlijk tot het moment waarop het kind de 25-jarige leeftijd bereikt. Dit beding ten behoeve van ieder der kinderen van partijen is onherroepelijk, zodat de kinderen het recht hebben om zodanig nakoming van dit geding te bevorderen. (...)."

2. Op enig moment in april 2005 trok C., na onenigheid met K., in bij het pleeggezin Sch. Dit met instemming van K. Op 21 mei 2005 trof K. met het pleeggezin Sch. een betalingsregeling ten aanzien van de onderhoudskosten van C., ingaande op 1 mei 2005.

De door K. en Sch. voor akkoord getekende overeenkomst luidt als volgt:

"Samenvatten van gesprek van Sch. en K., moeder van C. (...). Op 21 mei 2005.

C. zal voortaan op (adres pleeggezin Sch.) wonen, met de volledige toestemming van moeder.

Verder geeft moeder haar volledige toestemming de alimentatie die door zijn vader betaald is voor het onderhoud van C. 175 euro per maand met ingang van 1 mei 2005 door vader van C. direct zal overgemaakt worden naar: girorekening (...) ten name van C.

Verder is afgesproken voortaan Kinderbijslag voor C. mag aangevraagd worden door Sch., bedoeld als tegemoetkomen voor kost en inwoning voor C.

K. mag te allen tijde op visite komen met zoon R., en Sch. zal K. op de hoogte houden van alle belangrijke zaken omtrent haar zoon C."

3. C. ging met K. van 21 juli 2005 tot en met 7 augustus 2005 mee op vakantie.

4. Op 8 augustus 2005 stuurde Sch. aan verzoeker een overzicht van de nog openstaande kosten voor het onderhoud van C. Hierop waren de betalingen van verzoeker aan Sch. voor de maanden juli en augustus 2005 á € 120 per maand reeds in mindering gebracht.

5. Op 10 augustus 2005 werd C. door K. bij de gemeente ingeschreven op het woonadres van K.

6. Op 6 september 2005 verzocht K. het LBIO om de inning van de kinderalimentatie over te nemen, omdat verzoeker vanaf 1 juli 2005 niet zou hebben voldaan aan zijn betalingsverplichting ten opzichte van C.

7. Bij brief van 15 september 2005 bracht het LBIO verzoeker op de hoogte van het verzoek van K. en verzocht hem om over te gaan tot betaling.

8. Op 18 september 2005 schreef verzoeker het LBIO een brief waarin hij gemotiveerd aangaf dat er geen sprake was van een betalingsachterstand. Hij verwees daartoe naar de overeenkomst van 21 mei 2005 tussen K. en het pleeggezin Sch., en de nadere afspraken die hij medio juni 2005 had gemaakt met Sch. Hij toonde aan dat hij, overeenkomstig de nadere afspraken met Sch., in juli en augustus 2005 rechtstreeks aan C. en Sch. had betaald. Tot slot meldde verzoeker dat hij had vernomen dat C. sinds de tweede week van augustus 2005 weer bij K. verbleef.

9. Het LBIO deed bij brief van 10 oktober 2005 navraag bij K. over het verblijf van haar zoon C.

10. Op 12 oktober 2005 nam Sch. telefonisch contact op met het LBIO. Sch. gaf aan het niet eens te zijn met het feit dat het LBIO de inning van K. zou overnemen.

11. Verzoeker verzocht het LBIO op 13 oktober 2005 telefonisch om een reactie van het LBIO op zijn brief van 18 september 2005 en de daarin opgenomen vragen.

12. Op 13 oktober 2005 schreef K. het LBIO dat zij sinds 20 juli 2005 weer de verzorging van C. op zich had genomen. Voorts stelde zij zich op het standpunt dat verzoeker ook gedurende de periode dat C. bij Sch. verbleef, te weten van 10 april 2005 tot 20 juli 2005, verplicht was om de alimentatie voor C. aan haar te betalen, zoals door de rechtbank bepaald.

13. Het LBIO verzocht verzoeker op 24 oktober 2005 de bijdrage, berekend vanaf 20 juli 2005, binnen 14 dagen aan K. over te maken en daarvan binnen 21 dagen bewijsstukken over te leggen aan het LBIO.

14. Verzoeker liet het LBIO bij brief van 25 oktober 2005 weten zich daarin niet te kunnen vinden, gelet op de betalingen die hij aan C. en Sch. had gedaan. Hij gaf bovendien aan zelf een vordering op K. te hebben.

15. De advocaat van verzoeker verzocht het LBIO op 31 oktober 2005 om de beslissing van de incasso aan te houden, zolang K. nog niet had gereageerd op zijn brief aan haar van diezelfde datum.

16. Op 22 november 2005 nam verzoeker telefonisch contact op met het LBIO over de voortgang van zijn zaak.

17. Het LBIO schreef de advocaat van verzoeker op 25 november 2005 dat K. had aangedrongen op de overname van de inning.

18. Op 2 december 2005 nam het LBIO de inning inzake kinderalimentatie over en werd verzoeker verzocht om de volledige achterstand, te weten € 1.029,36 alimentatie en € 102,96 opslagkosten (gerekend vanaf 1 juli 2005) per ommegaande aan het LBIO te

betalen.

19. Op 5 december 2005 gaf verzoeker, in reactie op de overname van de inning, telefonisch aan dat het LBIO hem op 22 november 2005 telefonisch had toegezegd dat zijn zaak nader zou worden onderzocht. De zaakbehandelaar van het LBIO vertelde verzoeker de brief van 2 december 2005 van het LBIO tot nader order terzijde te leggen.

20. Op 6 december 2005 verzocht de zaakbehandelaar van het LBIO K. om een reactie op de brief van 13 oktober 2005 van de advocaat van verzoeker.

21. K. liet op 12 december 2005 telefonisch weten dat verzoeker had gelogen over de gemaakte afspraken en zich niet aan de gemaakte afspraken had gehouden. Zij verzocht het LBIO de incasso voort te zetten.

22. Op 17 januari 2006 verzocht C., die op 30 oktober 2005 meerderjarig was geworden en daarom zelf alimentatiegerechtigd, het LBIO om overname van de inning.

23. Het LBIO verzocht verzoeker bij brief van 23 januari 2006 om de achterstand van 1 juli 2005 tot en met 28 februari 2006, te weten € 1.513,14 (inclusief opslagkosten) binnen veertien dagen aan het LBIO te voldoen en de lopende bijdragen inclusief opslagkosten voortaan aan het LBIO te betalen.

24. De partner van verzoeker reageerde op 25 januari 2006 telefonisch op deze brief van het LBIO en liet de juridische afdeling van het LBIO weten de betalingen die verzoeker al had verricht aan het pleeggezin Sch. te willen verrekenen. Het LBIO ging daarmee niet akkoord. Er werd geen klacht opgenomen omdat de partner van verzoeker volgens het LBIO enig begrip kon opbrengen voor het standpunt van het LBIO.

25. Op 26 januari 2006 drong K. telefonisch aan op actie van de kant van het LBIO.

26. Verzoeker nam op 27 januari 2006 telefonisch contact op met het LBIO over de vraag waarom hij ook voor C. aan het LBIO diende te betalen, omdat hij de voorkeur gaf aan rechtstreekse betaling aan C. zelf. Daarnaast verzocht hij het LBIO te onderzoeken of C. had voldaan aan bepaling 3.4. van het echtscheidingsconvenant, waarin is bepaald dat de man slechts een bijdrage aan het meerderjarige kind is verschuldigd, zolang het kind met redelijke resultaten en in overleg met de man met een beroepsopleiding bezig is of studeert, doch uiterlijk tot het moment waarop het kind de 25-jarige leeftijd bereikt.

27. Op 31 januari 2006 verzocht verzoeker om informatie en stukken over de door het LBIO genomen beslissing inzake de overname van de inning van de kinderalimentatie. Daarbij deed hij tevens een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur.

28. Op 6 februari 2006 liet het LBIO verzoeker weten dat hij spoedig een inhoudelijke reactie op zijn brief van 31 januari 2006 kon verwachten.

29. Op 7 februari 2006 verzocht het LBIO verzoeker om betaling van de kosten die gemoeid zijn met de afgifte van de door hem op 31 januari 2006 opgevraagde stukken. Daarnaast verzocht het LBIO K. om een kopie van het convenant.
30. Op 10 februari 2006 zond K. het LBIO een kopie van het convenant.
31. Op 20 februari 2006 stuurde het LBIO verzoeker de gevraagde stukken toe.
32. Verzoeker verzocht het LBIO met zijn brief van 23 februari 2006 om een spoedige reactie op zijn brief van 31 januari 2006.
33. Bij brief van 21 maart 2006 verzocht het LBIO verzoeker aan te geven of C. in overleg met hem een studie of beroepsopleiding volgde en of er sprake was van redelijke studieresultaten.
34. In zijn brief van 23 maart 2006 berichtte verzoeker het LBIO dat hij weinig tot geen contact had met C. en dat hij tegenstrijdige berichten had ontvangen over een studie en een baan in een supermarkt.
35. Op 29 mei 2006 verzocht het LBIO C. om aan te tonen dat er overleg had plaatsgevonden met zijn vader over de studie.
36. C. nam op 1 juni 2006 telefonisch contact op met het LBIO en gaf aan dat hij niet meer op school zat en nog geen baan had, maar voornemens was om te gaan solliciteren.
37. Op 13 juni 2006 ontving het LBIO van K. en C. een adreswijziging.
38. Op 20 juni 2006 berichtte het LBIO verzoeker dat het dossier ten aanzien van C. was gesloten omdat C. niet had aangetoond dat hij in overleg met verzoeker een studie of een beroepsopleiding volgde. Verzoeker werd meegedeeld dat hij het bedrag dat het LBIO reeds aan C. had doorbetaald, te weten € 1.202,38, zelf diende terug te vorderen van C., daar het LBIO daartoe geen bevoegdheid heeft.
- Op dezelfde dag berichtte het LBIO C. dat verzoeker hem mogelijk om terugbetaling van € 1.202,38 zou gaan verzoeken.
39. Op 28 juni 2006 berichtte verzoeker het LBIO dat hij van mening was dat het LBIO hem het betreffende bedrag diende terug te betalen.
40. Op 22 augustus 2006 verzocht het LBIO C. aan te geven of hij het bedrag al aan verzoeker had overgemaakt en wees hem erop dat verzoeker zonodig invorderingsmaatregelen kon treffen teneinde het bedrag van hem terug te vorderen.
41. Op 25 augustus 2006 liet C. het LBIO weten dat hij verzoeker wel degelijk had ingelicht over zijn studieresultaten. Hij gaf aan enkele dagen later opnieuw contact met het LBIO op

te zullen nemen, maar liet dat na.

42. Bij brief van 17 maart en 27 juni 2006 wendde verzoeker zich tot de Nationale ombudsman. Op 16 augustus 2006 stuurde hij aanvullende informatie.

I. Ten aanzien van het voorbij gaan aan door verzoeker aangereikte informatie

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt erover dat het LBIO bij het besluit tot overname van de inning van de kinderalimentatie van K. voorbij is gegaan aan de door hem aangereikte informatie over een tussen hem en K. gemaakte afspraak over rechtstreekse betalingen aan C. ten tijde van diens verblijf bij het pleeggezin Sch. Hij stelt daartoe het volgende.

Op 15 september 2005 schreef het LBIO hem dat hij over de maanden juli, augustus en september 2005 een betalingsachterstand zou hebben opgebouwd van totaal € 514,68. In zijn brief van 18 september 2005 antwoordde hij dat er zijns inziens geen sprake was van een betalingsachterstand. Hij had immers overeenkomstig de overeenkomst van 21 mei 2005 tussen K. en het pleeggezin Sch. de alimentatie voor C., te weten € 175 per maand, rechtstreeks naar C. overgemaakt. Hij wees het LBIO er verder nog op dat Sch. hem medio juni 2005 had verzocht om overleg omdat C. volgens Sch. onverantwoordelijk omging met zijn salaris, verdiend met een baan in de supermarkt en het door verzoeker overgemaakte alimentatiegeld, totaal een bedrag van ongeveer € 600 per maand. Met Sch. werd afgesproken dat verzoeker vanaf 1 juli 2005 € 50 per maand naar C. zou overmaken en € 120 naar Sch., die op haar beurt toezegde om ten behoeve van C. een spaarrekening te openen. Verzoeker betaalde overeenkomstig deze afspraak in de maanden juli en augustus 2005 tweemaal € 50 aan C. en tweemaal € 120 aan Sch. Daarnaast stuurde Sch. hem rond 8 augustus 2005 een rekening van € 1.500 voor gemaakte onderhoudskosten voor C. K. bleek geen enkele betaling aan Sch. te hebben gedaan na de gemaakte afspraken op 21 mei 2005. Verzoeker betaalde van die rekening een bedrag van € 610 aan Sch., ondanks het feit dat hij daartoe naar zijn mening formeel gezien niet gehouden was omdat C. onder de zorg van K. viel. Verzoeker wees er verder nog op dat hij had vernomen dat C. met ingang van de tweede week van augustus 2005 weer bij K. was ingetrokken en dat hij om die reden de betaling aan C. en Sch. met ingang van de maand september 2005 had gestaakt.

2. De directeur van het LBIO acht dit klachtonderdeel niet gegrond. Hij stelt daartoe dat de afspraken, zoals vastgelegd in de overeenkomst van 21 mei 2005 tussen K. en het pleeggezin Sch., medio juni 2005 op verzoek van Sch. werden aangepast, kennelijk buiten aanwezigheid van K. Verzoeker noch Sch. toonden het LBIO aan dat de gewijzigde afspraken in overeenstemming waren met de wensen van K. of dat zij daarvoor toestemming had gegeven. Uit de brief van 25 oktober 2005 meent de directeur af te kunnen leiden dat overleg met K. in die periode wellicht ook niet mogelijk was omdat zij

was opgenomen in een speciaal ziekenhuis. De directeur stelt zich daarom op het standpunt dat verzoeker en Sch. uit eigen beweging en zonder toestemming van K. een nieuwe financiële regeling hebben opgesteld. Gelet bovendien op het feit dat C. kennelijk vanaf 20 juli 2005 weer bij K. verbleef, kan de directeur verzoeker niet volgen in zijn stelling dat het LBIO ten onrechte de overeenkomst van 21 mei 2005 terzijde zou hebben geschoven. Hij meent dat uit de overeenkomst van 21 mei 2005 duidelijk blijkt dat K. aanspraak maakte op de volledige kinderalimentatie voor C., maar vanwege het verblijf van C. bij Sch. akkoord ging met doorbetaling aan Sch. Door K. kennelijk niet op de hoogte te stellen van, dan wel toestemming te vragen voor de gewijzigde afspraken tussen verzoeker en Sch., nam verzoeker naar het oordeel van de directeur van het LBIO het risico dat K. vanaf 1 juli 2005 wederom aanspraak zou maken op betaling van het volledige bedrag aan haarzelf. De directeur wijst erop dat C. bovendien vanaf 20 juli 2005 feitelijk weer bij K. woonde, waardoor K. in ieder geval vanaf die datum weer zelf een reële aanspraak kon maken op betaling van de alimentatie.

De directeur van het LBIO merkt voorts op dat, mocht de Nationale ombudsman tot de conclusie komen dat verzoeker is geschaad door het besluit van het LBIO om de inning van de kinderalimentatie over te nemen, dit hooguit de eerste 19 dagen van juli 2005 zou kunnen betreffen omdat C. vanaf 20 juli 2005 weer bij K. verbleef. Hij wijst er in dit kader op dat de huidige partner van verzoeker, blijkens de telefoonnotitie van 25 januari 2006, bovendien wel enig begrip kon opbrengen voor het standpunt van het LBIO inzake de inning van de bijdragen vanaf 1 juli 2005.

3. In reactie op het standpunt van de directeur van het LBIO schrijft verzoeker op 16 maart 2007 dat de vakantieperiode van 21 juli 2005 tot en met 7 augustus 2005 niet opgenomen behoort te worden in de berekening van de periode van inwoning van C. bij K., omdat de kosten van het pleeggezin Sch. evenals de betaling van verzoeker aan het pleeggezin in die periode gewoon doorgingen en C. zijn eigendommen pas na de vakantie bij Sch. heeft opgehaald. Ook stond C. pas vanaf 10 augustus 2005 op het adres van K. ingeschreven.

Daarnaast geeft verzoeker aan dat het pleeggezin kan beamen dat er wel schriftelijke en mondelinge afspraken waren tussen het pleeggezin Sch., K. en hemzelf over de wijze van betalen tot en met oktober 2005.

Hij stelt zich bovendien op het standpunt dat er sprake was van een gewijzigde situatie ten aanzien van hetgeen in het echtscheidingsconvenant was gesteld, doordat C. in april 2005 door K. uit huis was gezet wegens onenigheid. Hij acht zich hierdoor dan ook niet meer gehouden aan zijn verplichting tot betaling aan K. zelf. Aan zijn betalingsverplichting richting C. heeft hij naar zijn mening ruimschoots voldaan, gelet op zijn betalingen aan C. en het pleeggezin.

Verzoeker ontkent dat hij, in tegenstelling tot hetgeen door de directeur van het LBIO naar voren is gebracht, begrip zou hebben getoond voor het feit dat het LBIO de inning had

overgenomen.

Hij stelt tot slot met klem dat het pleeggezin en hij niet buiten medeweten van K. hebben gehandeld. K. was volgens hem volledig van de gemaakte afspraken op de hoogte. Verzoeker geeft aan dat hij K. in het ziekenhuis heeft opgezocht en dat K., hoewel zij een groot deel van de betreffende periode in het ziekenhuis lag, wel in staat was om maatregelen te treffen voor de betaling van de verzorging van zoon R. Ook benadrukte hij nogmaals dat K. in de gehele periode dat C. bij het pleeggezin verbleef, geen betaling aan Sch. heeft gedaan.

4. In reactie op de brief van verzoeker van 16 maart 2007 schrijft de directeur van het LBIO dat in de overeenkomst van 21 mei 2005 tussen K. en Sch. geen regeling is opgenomen ten aanzien van de betaling van de kosten van inwoning gedurende vakantieperiodes. De directeur stelt zich verder op het standpunt dat verzoeker bij die overeenkomst slechts ten dele partij was en daaraan geen rechten kan ontlenen voor wat betreft zijn verplichting tot betaling van alimentatie gedurende vakantieperiodes. De directeur meent dat verzoeker, ook als hij zelf C. op vakantie zou hebben meegenomen, betalingsplichtig zou zijn, hetzij aan het pleeggezin op grond van de overeenkomst van 21 mei 2005, hetzij aan K. op grond van de alimentatiebeschikking van 7 november 1997.

Met betrekking tot de stelling van verzoeker dat K. volledig op de hoogte was van zijn schriftelijke en mondelinge afspraken met het pleeggezin, die kennelijk bedoeld waren tot en met oktober 2005, wijst de directeur erop dat verzoeker het LBIO daarvan geen bewijs heeft geleverd. Ook het pleeggezin legde geen aanvullende verklaring op dit punt af. Hij wijst er in dit kader bovendien op dat Sch. in telefonisch contact met het LBIO op 12 oktober 2005 heeft aangegeven dat er voor de periode april tot en met medio augustus 2005 een afwijkende regeling was getroffen, hetgeen volgens de directeur van het LBIO in tegenspraak is met de stelling van verzoeker.

Voorts meent de directeur dat het feit dat K. op de hoogte was van de afspraken tussen verzoeker en Sch., niet betekent dat zij daarvoor dan ook toestemming heeft gegeven.

De directeur stelt zich daarom op het standpunt dat het LBIO voor de beoordeling van het verzoek tot overname van de inning enkel de beschikking had over de overeenkomst van 21 mei 2005 van K. en het pleeggezin Sch.

Daarnaast merkt hij op dat in de overeenkomst van 21 mei 2005 is bepaald dat het pleeggezin Sch. voor C. kinderbijslag zou gaan aanvragen. Hij kan verzoeker dan ook niet volgen in diens stelling dat op K. de verplichting rustte om de kinderbijslag over te maken aan het pleeggezin.

Verder acht hij de opmerking van verzoeker dat K. voor haar andere zoon R. wel een financiële regeling had getroffen toen zij in het ziekenhuis verbleef, niet relevant voor de

beoordeling van dit klachtonderdeel, daar het geschil met het LBIO enkel de inning van de alimentatie voor C. betreft.

De directeur stelt zich tot slot op het standpunt het niet onredelijk te vinden dat het LBIO namens K. de kinderalimentatie vorderde vanaf 1 juli 2005. En omdat C. vanaf 20 juli 2005 weer bij K. verbleef, met haar op vakantie ging en na deze vakantie weer op het adres van K. werd ingeschreven, meent de directeur dat K. in ieder geval vanaf 20 juli 2005 een rechtmatige vordering op verzoeker had.

5. In reactie op de brief van de directeur van het LBIO van 16 mei 2007 benadrukt verzoeker nogmaals dat er wel degelijk, met name mondelinge, afspraken met K. zijn gemaakt en wijst er in dit kader op dat Sch. in telefonisch contact met het LBIO het bestaan van deze afspraken heeft bevestigd. Verzoeker stelt dat de voorliggende vraag is of en in hoeverre het LBIO gehouden is om deze mondelinge afspraken te eerbiedigen.

6. Uit de stukken komt voorts nog het volgende naar voren.

K. schreef in haar brief van 13 oktober 2005 aan het LBIO dat verzoeker ook in de periode dat C. niet bij haar woonde, te weten de periode van 10 april 2005 tot 20 juli 2005, verplicht was om de alimentatie voor C. aan haar te betalen, zoals door de rechtbank was bepaald.

Beoordeling

7. Het vereiste van administratieve nauwkeurigheid houdt in dat bestuursorganen secuur werken. Dit vereiste brengt onder meer mee dat een bestuursorgaan een bij wet opgedragen taak nauwgezet moet uitvoeren en daarbij de noodzakelijke informatie zorgvuldig dient te betrekken.

8. In deze zaak wordt ter discussie gesteld de vraag of het LBIO bij het besluit tot overname van de inning van K. rekening had moeten houden met de tussen K. en het pleeggezin Sch. op 21 mei 2005 gemaakte afspraken over rechtstreekse betaling van verzoeker aan C. ten tijde van het verblijf van C. bij het pleeggezin.

9. Vast staat dat in artikel 3.2. van het echtscheidingsconvenant is bepaald dat, zolang de kinderen minderjarig zijn, verzoeker aan K. een bijdrage in de kosten van verzorging en opvoeding betaalt.

Voorts staat vast dat K. en Sch. op 21 mei 2005 overeen zijn gekomen dat C. vanaf 1 mei 2005 met toestemming van K. bij Sch. woonde en dat verzoeker de alimentatie voor C. met ingang van 1 mei 2005 rechtstreeks naar C. diende over te maken. De Nationale ombudsman is van oordeel dat het de bedoeling van K. was om verzoeker met deze overeenkomst een verplichting op te leggen.

De Nationale ombudsman merkt voorts op dat verzoeker weliswaar niet aanwezig was bij het gesprek op 21 mei 2005, maar in de maanden mei en juni 2005 overeenkomstig de afspraak tussen K. en Sch. rechtstreeks € 175 per maand naar C. heeft overgemaakt. Bovendien heeft hij in zijn correspondentie richting het LBIO en de Nationale ombudsman de geldigheid van deze overeenkomst niet betwist. Gelet hierop gaat de Nationale ombudsman er vanuit dat verzoeker geen bezwaar had tegen deze afspraak en zich daardoor gebonden achtte.

10. Nu de Nationale ombudsman uitgaat van de geldigheid van de overeenkomst van 21 mei 2005, is het met het oog op het standpunt van het LBIO van belang te onderzoeken in hoeverre het LBIO gehouden is om rekening te houden met deze overeenkomst.

11. Op 15 september 2005 schreef het LBIO verzoeker dat K. een verzoek tot overname van de inning van de kinderalimentatie voor C. had ingediend omdat hij over de maanden juli, augustus en september 2005 niet aan zijn betalingsverplichting zou hebben voldaan. In reactie op die brief wees verzoeker het LBIO op de overeenkomst van 21 mei 2005 tussen K. en Sch. Daarnaast gaf hij aan dat hij medio juni 2005 met Sch. nieuwe afspraken had gemaakt over zijn rechtstreekse betaling aan C.

12. In reactie op het verzoek van 10 oktober 2005 van het LBIO om aan te geven vanaf welke datum C. weer bij haar verbleef, stelde K. zich op het standpunt dat verzoeker ook in de periode dat C. niet bij haar woonde, te weten de periode van 10 april 2005 tot 20 juli 2005, verplicht was om de alimentatie voor C. aan haar te betalen, zoals door de rechtbank was vastgelegd in het echtscheidingsconvenant.

De Nationale ombudsman merkt op dat deze stellingname lijnrecht tegenover de door haar voor akkoord ondertekende overeenkomst met Sch. staat. In die overeenkomst is K. immers met Sch. overeengekomen dat verzoeker rechtstreeks aan C. zou betalen. Uit de stukken is niet gebleken dat K. verzoeker op enig moment op de hoogte heeft gesteld dat hij, anders dan tussen K. en Sch. overeengekomen op 21 mei 2005, toch aan K. diende te betalen.

De Nationale ombudsman is daarom van oordeel dat verzoeker er vanaf 1 mei 2005 vanuit mocht gaan dat hij, tot nader bericht van K., rechtstreeks aan C. diende te betalen. Het LBIO had daarom, gelet op het vereiste van administratieve nauwkeurigheid, bij het besluit tot overname van de inning van K. rekening moeten houden met de tussen K. en het pleeggezin Sch. op 21 mei 2005 gemaakte afspraken over rechtstreekse betaling van verzoeker aan C. ten tijde van het verblijf van C. bij het pleeggezin.

13. Blijkens de brief van 2 december 2005 aan verzoeker, waarin het LBIO aankondigt de inning over te nemen, heeft het LBIO met de op 21 mei 2005 gemaakte afspraken geen rekening gehouden aangezien bij het berekenen van de op dat moment bestaande betalingsachterstand geen rekening is gehouden met de door verzoeker in juli en augustus

2005 rechtstreeks aan C. verrichte betalingen van in totaal € 100. Dit geeft de Nationale ombudsman aanleiding het LBIO de aanbeveling te doen ervoor te zorgen dat er alsnog een juiste berekening wordt gemaakt waarbij rekening wordt gehouden met deze rechtstreeks betaalde bedragen en het om die reden teveel door verzoeker betaalde bedrag aan hem terug te betalen.

14. Verder is de Nationale ombudsman opgevallen dat het LBIO ten onrechte het standpunt heeft ingenomen dat verzoeker vanaf 20 juli 2005 zijn betalingen weer aan mevrouw K. had moeten verrichten omdat C. vanaf dat moment weer bij haar zou wonen. Gebleken is echter dat K. verzoeker hierover niet tijdig heeft geïnformeerd. Verzoeker wist dan ook niet beter dan dat C. pas met ingang van 10 augustus 2005 weer bij zijn moeder was gaan wonen. Dit betekent dat, in het geval verzoeker de volledig door hem verschuldigde bijdrage voor juli en augustus 2005 rechtstreeks aan C. zou hebben betaald, hij daarmee aan zijn betalingsverplichting conform de gemaakte afspraken zou hebben voldaan en met betrekking tot die maanden van een betalingsachterstand helemaal geen sprake zou zijn geweest.

Gelet op het voorgaande is het de Nationale ombudsman voldoende duidelijk geworden dat het LBIO ten onrechte voorbij is gegaan aan de betalingsafspraken die op 21 mei 2005 zijn gemaakt, waarmee het in strijd heeft gehandeld met het vereiste van administratieve nauwkeurigheid.

Op dit punt is de onderzochte gedraging niet behoorlijk.

15. Naar het oordeel van de Nationale ombudsman raakt bovengenoemd punt echter niet geheel de kern van het geschil tussen verzoeker en het LBIO over de overname van de inning van K. Beoordeeld dient namelijk verder te worden of het LBIO gehouden was om bij het besluit tot overname van de inning van K. ook rekening te houden met de afspraken die verzoeker medio juni 2005 met Sch. heeft gemaakt inzake zijn gedeeltelijke rechtstreekse betaling aan Sch. met ingang van 1 juli 2005. K. heeft immers bij het LBIO aangegeven dat verzoeker vanaf 1 juli 2005 niet meer voldeed aan zijn betalingsverplichting en heeft het LBIO daarom verzocht om vanaf die datum de inning van de alimentatie van haar over te nemen.

16. Verzoeker stelt dat Sch. kan beamen dat zij afspraken hebben gemaakt over zijn gedeeltelijke rechtstreekse betaling aan Sch. met ingang van 1 juli 2005. Hoewel verzoeker noch Sch. hiervan schriftelijk bewijs hebben geleverd, gaat de Nationale ombudsman er vanuit dat zij wel degelijk deze afspraken hebben gemaakt. Uit de brief van Sch. van 8 augustus 2005 aan verzoeker (zie Algemeen punt 4.) blijkt immers dat verzoeker in de maanden juli en augustus 2005 € 120 per maand aan Sch. heeft betaald.

17. Uit de stukken maakt de Nationale ombudsman echter niet op dat K. door verzoeker of Sch. van deze afspraken op de hoogte is gesteld, laat staan om instemming is gevraagd.

Dit terwijl de nieuwe afspraken in belangrijke mate afweken van de afspraken zoals in de overeenkomst tussen K. en Sch. waren vastgelegd. Het argument van verzoeker dat het maken van afspraken met K. niet mogelijk was omdat zij in die periode was opgenomen in een speciaal ziekenhuis, wordt naar het oordeel van de Nationale ombudsman deels teniet gedaan door de opmerking van verzoeker dat K. toen wel in staat was om een regeling te treffen voor de onderhoudskosten van R.

Belangrijker nog acht de Nationale ombudsman het feit dat in het echtscheidingsconvenant is bepaald dat de man aan de vrouw een bijdrage in de kosten van verzorging en opvoeding betaalt. In haar hoedanigheid van ontvangstgerechtigde heeft K. naar het oordeel van de Nationale ombudsman zeggenschap over de wijze waarop verzoeker als betalingsplichtige de alimentatie dient te voldoen. Enkel zij had, althans tot het moment dat C. meerderjarig werd, daarom het recht om met Sch. een andere betalingswijze overeen te komen.

Dat zij verzoeker niet rechtstreeks in haar (eerdere) overleg met Sch. heeft betrokken, verdient naar mening van de Nationale ombudsman overigens geen schoonheidsprijs. Hetzelfde geldt voor het feit dat K. verzoeker niet direct op de hoogte heeft gesteld van het feit dat C. met ingang van 20 juli 2005 weer bij haar verbleef.

Het voorgaande doet er echter naar de mening van de Nationale ombudsman niet aan af dat het niet aan verzoeker als betalingsplichtige was om, buiten K. om, met Sch. nieuwe afspraken te maken over de wijze van betalen. K. mocht verwachten dat verzoeker haar afspraken met Sch. gestand zou doen, zeker daar hij in de maanden mei en juni 2005 wel overeenkomstig deze afspraken rechtstreeks aan C. had betaald.

18. Nu K. niet had ingestemd met de door verzoeker met ingang van 1 juli 2005 overeengekomen betalingsregeling met Sch. en het besluit van het LBIO tot overname was gebaseerd op de na 1 juli 2005 ontstane betalingsachterstand, kon het LBIO naar het oordeel van de Nationale ombudsman aan deze afspraak voorbij gaan en heeft het hiermee dan ook niet gehandeld in strijd met het vereiste van administratieve nauwkeurigheid.

Dat verzoeker wellicht meer onderhoudskosten voor C. heeft moeten dragen omdat K. zich niet heeft gehouden aan haar, door verzoeker gestelde, verplichting om aan Sch. een deel van de kosten van C. te voldoen ten tijde van zijn verblijf bij Sch., is een kwestie tussen verzoeker en K. en kan het LBIO niet worden verweten.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

II. Ten aanzien van het overnemen van de inning ten behoeve van de zoon

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt er voorts over dat het LBIO de inning van de kinderalimentatie heeft overgenomen van de, met ingang van 30 oktober 2005, zelf ontvangstgerechtigde C., ondanks het feit dat hij het LBIO erop had gewezen dat C. niet voldeed aan een in het echtscheidingsconvenant opgenomen voorwaarde met betrekking tot C.'s recht op een bijdrage.

2. De directeur van het LBIO acht dit klachtonderdeel niet gegrond. Hij stelt daartoe dat K. noch C. bij hun verzoeken tot overname van de inning een kopie van het echtscheidingsconvenant hadden meegestuurd. Nadat verzoeker het LBIO op 27 januari 2006 had gewezen op de voorwaarde onder punt 3.4. van het convenant, verzocht het LBIO K. op 7 februari 2006 om een kopie, welke op 10 februari 2006 door het LBIO werd ontvangen. Na overleg met de bedrijfsjuriste van het LBIO werd bij brief van 21 maart 2006 eerst verzoeker verzocht om aan te geven of C. in overleg met hem een beroepsopleiding dan wel studie volgde en of daarbij sprake was van redelijke studieresultaten. Omdat verzoeker liet weten niet op de hoogte te zijn van de exacte situatie van C., werd C. hetzelfde verzoek voorgelegd. Nadat C. op 1 juni 2006 het LBIO had bericht dat hij geen opleiding meer volgde, sloot het LBIO op 20 juni 2006 het dossier.

De directeur wijst er voorts op dat verzoeker op 9 februari 2006 het grootste deel van de achterstand voldeed, te weten een bedrag van € 1.513,14. Hiervan betaalde het LBIO een bedrag van € 1.202,38 door aan C. De directeur meent dat de contacten tussen het LBIO en verzoeker tussen 23 januari 2006 en 9 februari 2006 niet van dien aard waren dat verzoeker zich gedwongen kan hebben gevoeld om aan het LBIO te betalen. Volgens de directeur werd er in de periode van 5 december 2005, toen de eerdere overname van de inning werd opgeschort, noch in de periode van 23 januari 2006 tot 9 februari 2006 door het LBIO druk uitgeoefend op verzoeker om te betalen.

De directeur meent dat het LBIO zorgvuldig heeft gehandeld door direct nadat verzoeker had gewezen op bepaling 3.4. van het convenant, een kopie van het convenant bij K. op te vragen en het dossier te sluiten zodra C. het LBIO liet weten dat hij geen opleiding meer volgde.

De directeur merkt terzijde nog op dat het LBIO wellicht te snel het dossier van C. heeft gesloten, daar niet bekend was wanneer C. is gestopt met zijn opleiding. De directeur wijst erop dat de grond voor betaling van alimentatie aan C. daarom mogelijk niet al direct, naar de Nationale ombudsman aanneemt vanaf 31 oktober 2005, was vervallen. Doordat verzoeker de achterstand tot en met de maand mei 2006 had aangezuiverd door middel van betalingen op 9 februari 2006, 20 maart 2006 en 22 mei 2006, bestond er op 20 juni 2006 enkel nog een achterstand voor de maand juni 2006. Dat C. besloot niet direct tot terugbetaling van de van het LBIO ontvangen bedragen over te gaan, acht de directeur dan ook niet onbegrijpelijk. Mogelijk waren die betalingen gedaan over maanden dat C. nog een opleiding volgde.

De directeur acht de klacht dat het LBIO geen rekening heeft gehouden met bepaling 3.4. van het convenant dan ook ongegrond. Wel geeft hij aan dat het LBIO aanvankelijk niet voldoende zorgvuldig heeft gehandeld door niet reeds bij ontvangst van het verzoek tot overname van de inning te vragen om een kopie van het echtscheidingsconvenant.

3. In reactie op het standpunt van de directeur van het LBIO geeft verzoeker op 16 maart 2007 aan dat het inderdaad zorgvuldig was geweest als het LBIO wel direct bij de ontvangst van het verzoek tot overname van de inning om een kopie van het echtscheidingsconvenant zou hebben verzocht. Verder stelt hij dat het LBIO in eerste instantie geen druk op hem had uitgeoefend, maar hem zelfs had meegedeeld dat hij nog niet hoefde te betalen omdat het LBIO de kwestie in onderzoek had. Toen het LBIO hem in januari 2006 berichtte over de overname van de inning van C., bracht hij het LBIO op de hoogte van bepaling 3.4. van het convenant en gaf daarbij aan dat hij, vanaf het moment dat C. 18 jaar was geworden, tevergeefs had getracht contact met hem te krijgen. Verzoeker stelt zich op het standpunt dat het LBIO hem vervolgens toch heeft gedwongen tot betalen van de gestelde achterstand in alimentatie alsmede opslagkosten, ondanks het feit dat hem eerder toezeggingen waren gedaan dat hij de uitkomst van het onderzoek kon afwachten.

4. In reactie op de brief van verzoeker van 16 maart 2007 beaamt de directeur van het LBIO nogmaals dat het LBIO onzorgvuldig heeft gehandeld door niet direct bij de ontvangst van het verzoek tot overname van de inning van K. te vragen om een kopie van het echtscheidingsconvenant. Hij ontkent echter met klem dat er vanuit het LBIO druk op verzoeker is gelegd om tot betaling over te gaan. Zijns inziens ging verzoeker op 9 februari 2006, 20 maart 2006 en 22 mei 2006 over tot betaling omdat hij niet aan zijn betalingsverplichting twijfelde. De directeur wijst er nogmaals op dat niet zonder meer kan worden gesteld dat K. en C. geen enkel recht op betaling van de alimentatie hadden, zodat niet op voorhand kan worden aangenomen dat verzoeker een onverschuldigde betaling aan het LBIO heeft gedaan.

Tevens stelt de directeur dat bepaling 3.4. zowel voor C. als voor verzoeker de verplichtingen schept om met de ander contact te houden over de voortgang van de door C. te volgen opleiding. De directeur wees erop dat verzoeker het LBIO niet heeft aangetoond dat hij tevergeefs had geprobeerd om met C. in contact te treden over diens studieresultaten. Hij geeft ook aan dat C. zelf daarvoor ook geen bewijs heeft geleverd, ondanks het feit dat hij in het telefoongesprek op 25 augustus 2006 met het LBIO had aangegeven dat hij verzoeker wel van zijn studieresultaten op de hoogte had gesteld.

De directeur meent daarom dat niet kan worden gesteld dat verzoeker zonder enige twijfel recht heeft op volledige terugbetaling van de € 1.202,308 die het LBIO aan C. heeft doorbetaald. Dit kan alleen door de rechter worden bepaald, mochten verzoeker en C. het daarover in gezamenlijk overleg niet eens kunnen worden.

5. In reactie op de brief van 16 mei 2007 van de directeur van het LBIO geeft verzoeker op 28 mei 2007 nog aan dat er vanuit het LBIO wel degelijk druk werd uitgeoefend om tot betaling over te gaan. Hij wijst daartoe op een viertal brieven met acceptgirokaarten die het LBIO hem toestuurde, de berekening van opslagkosten en de telefoongesprekken waarin werd aangegeven dat hij moest betalen en dat zijn bezwaren tegen de inning geen opschortende werking hadden. Daarnaast volgt verzoeker de directeur niet in zijn stelling dat bepaling 3.4. van het convenant niet alleen voor C. maar ook voor verzoeker zelf de verplichting inhoudt om contact op te nemen met de ander. Hij schrijft dat C. hem één maal heeft gebeld toen hij de betalingen aan C. uitstelde. C. was toen heel boos en dreigde verzoeker met gerechtelijke procedures. Drie mensen waren getuige van dit gesprek. Verder gaf verzoeker aan dat hij zelf tevergeefs heeft getracht C. te bereiken door middel van telefoontjes en sms-berichten. Die sms-berichten heeft hij bewaard. Later is hem gebleken dat C. inmiddels een nieuw telefoonnummer had genomen en dat hij met K. was verhuisd. Hij stelt tot op heden niet bekend te zijn met de huidige adres- en telefoongegevens van K. en C.

6. Uit de stukken komt verder nog het volgende naar voren.

Het LBIO ontving op 17 januari 2006 van C. een verzoek tot overname van de inning. Op 23 januari 2006 deelde het LBIO C. schriftelijk mee dat hij met ingang van 30 oktober 2005 zelf recht heeft op kinderalimentatie.

Aan verzoeker schreef het LBIO diezelfde datum dat K. aanspraak wenste te maken op de volledige kinderalimentatie vanaf juli 2005 en dat hij, berekend tot en met de maand februari 2006, nog een bedrag van € 1.513,14 inclusief opslagkosten verschuldigd was. Ook wees het LBIO hem erop dat hij vanaf maart 2006 een bedrag van € 190,41 inclusief opslagkosten aan het LBIO diende te voldoen.

Blijkens een telefoonnotitie belde de partner van verzoeker op 25 januari 2006 naar het LBIO en gaf aan het niet eens te zijn met de brief van 23 januari 2006 van het LBIO. De betrokken medewerker van het LBIO gaf daarop aan dat de inning van de alimentatie op verzoek van K. ook ten behoeve van C. werd gecontinueerd. In reactie op de opmerking dat C. zich niet zou houden aan de voorwaarden van bepaling 3.4. van het convenant stelde de betrokken medewerker dat verzoeker dit punt aan de orde kon stellen in een wijzigingsverzoek bij de rechtbank.

Op 27 januari 2006 belde ook verzoeker met het LBIO over de brief van 23 januari 2006. Hij gaf aan dat hij liever rechtstreeks aan C. zou willen betalen. Verder wees hij het LBIO op bepaling 3.4.

In de brief van 21 maart 2006 vroeg het LBIO verzoeker om aan te geven of C. op dat moment met redelijke resultaten een opleiding volgde. Aan de hand van zijn antwoord zou worden bekeken of het LBIO de inning van C. terecht had overgenomen.

In de brief van 29 mei 2006 berichtte het LBIO verzoeker dat de inning van alimentatie ten behoeve van C. beëindigd zou worden indien C. desgevraagd geen bewijs zou kunnen overleggen dat met verzoeker overleg heeft plaatsgevonden.

Beoordeling

7. Ook voor de beoordeling van dit klachtonderdeel toetst de Nationale ombudsman aan het vereiste van administratieve nauwkeurigheid.

8. In artikel 1:408 van het Burgerlijk Wetboek (zie Achtergrond, onder 1.) is bepaald dat het LBIO op verzoek van een onderhoudsgerechtigde de invordering van kinderalimentatie op zich neemt. Tot invordering op verzoek van de onderhoudsgerechtigde wordt slechts overgegaan, indien de gerechtigde bij de indiening van het verzoek aannemelijk heeft gemaakt dat binnen ten hoogste zes maanden voorafgaande aan de indiening van het verzoek de onderhoudsgerechtigde ten aanzien van ten minste één periodieke betaling tekort is geschoten in zijn verplichtingen.

9. Krachtens rechterlijke uitspraak van 27 november 1997 was verzoeker ten behoeve van zijn zoon C. in 2005 maandelijks een bedrag van € 171,56 verschuldigd als bijdrage in de kosten van zijn verzorging en opvoeding. Gelet op de door zijn ex-echtgenote op 21 mei 2005 gemaakte afspraak diende verzoeker dit bedrag met ingang van 1 mei 2005 rechtstreeks aan zijn zoon te betalen. In zijn brief van 18 september 2005 aan het LBIO heeft verzoeker aangegeven dat hij in de maanden juli en augustus 2005 slechts een bedrag van € 50 aan zijn zoon had betaald. Nu de overige betalingen die verzoeker in die maanden aan de familie Sch. heeft verricht, gelet op hetgeen hiervoor onder I.18 is overwogen, niet in mindering konden worden gebracht op zijn alimentatieverplichting en verzoeker bovendien nadien niets aan C., noch K. heeft betaald, bestond er over de periode juli tot en met 30 oktober 2005 dus een betalingsachterstand op grond waarvan het LBIO gerechtigd was de inning van de alimentatie over te nemen.

Dat het LBIO hiertoe op 2 december 2005 daadwerkelijk is overgegaan, is dan ook niet onjuist geweest.

10. Eén van de gevolgen van het overnemen van de inning is dat, alvorens tot beëindiging van de inning kan worden overgegaan, een onderhoudsplichtige, naast het voldoen van de betalingsachterstand, gedurende ten minste zes opeenvolgende maanden de alimentatie aan het LBIO moet betalen. Een onderhoudsplichtige moet deze bijdrage dan uiteraard nog wel verschuldigd zijn. De vraag die in deze zaak dus moet worden beantwoord is of verzoeker ook na het op 30 oktober 2005 meerderjarig worden van zijn zoon C., gehouden was voor hem alimentatie te betalen. Verzoeker vindt van niet omdat C. zich niet hield aan de op dit punt in het echtscheidingsconvenant gestelde voorwaarden. Op grond van het echtscheidingsconvenant was verzoeker aan zijn meerderjarige kinderen namelijk slechts een bijdrage verschuldigd zolang zij met redelijke resultaten en in overleg met verzoeker

een beroepsopleiding of studie volgen. Volgens verzoeker voldeed zijn zoon hier niet aan.

11. De Nationale ombudsman overweegt in dit kader het volgende.

Artikel 1:395a van het Burgerlijk Wetboek bepaalt dat ouders verplicht zijn te voorzien in de kosten van levensonderhoud en studie van hun meerderjarige kinderen tot hun eenentwintigste jaar (zie Achtergrond, onder 1.). Artikel 1:395b van het Burgerlijk Wetboek bepaalt vervolgens dat het bedrag dat de rechter heeft opgelegd aan de onderhoudsplichtige om te betalen voor de opvoeding en verzorging van zijn minderjarige kind, op het moment dat het kind meerderjarig wordt, automatisch wordt omgezet in een bedrag dat moet worden betaald voor levensonderhoud en studie van dat kind.

Dit betekent dat het kind bij het bereiken van de meerderjarige leeftijd niet zelf naar de rechter hoeft om ervoor te zorgen dat hij deze bijdrage ontvangt, maar dat de eerder opgelegde bijdrage automatisch wordt omgezet in een bijdrage in de kosten van levensonderhoud en studie. Het kind hoeft daarom ook niet bij de onderhoudsplichtige ouder te verzoeken; de betalingsverplichting van deze ouder loopt gewoon door. In het geval de onderhoudsplichtige ouder van mening is dat zijn kind geen recht meer heeft op die bijdrage, zal hij zich tot de rechter moeten wenden en om nihilstelling moeten verzoeken.

12. Een en ander heeft verder tot gevolg dat de onderhoudsgerechtigde ouder vanaf het moment dat het kind meerderjarig wordt, niet langer rechthebbende is. Dit brengt mee dat de ouders slechts afspraken met elkaar kunnen maken over de onderhoudsbijdrage voor de periode waarin het kind jonger dan achttien jaar is. Indien het kind achttien jaar wordt, dienen eventuele afspraken met het kind zelf te worden gemaakt. Dit leidt ertoe dat eerder tussen de ouders gemaakte afspraken betreffende de onderhoudsbijdrage ná het bereiken van de meerderjarige leeftijd, niets afdoen aan de rechten die het kind tijdens zijn meerderjarigheid zelfstandig jegens zijn ouders kan doen gelden. Dergelijke afspraken kunnen het inmiddels meerderjarige kind dan ook niet worden tegengeworpen.

Het LBIO was bij de voortzetting van de overname van de inning dan ook niet afhankelijk van een expliciet verzoek van C. daartoe en, belangrijker nog, het LBIO hoefde daarbij geen rekening te houden met de afspraken die daarover in het echtscheidingsconvenant stonden. Het enige dat het LBIO bij C. had moeten navragen was naar welk rekeningnummer de geïnde bedragen met betrekking tot de periode vanaf 30 oktober 2005 moesten worden overgemaakt. Dat het LBIO de inning van de alimentatie voor de inmiddels meerderjarig geworden C. heeft voortgezet zonder daarbij acht te slaan op de in het echtscheidingsconvenant opgenomen voorwaarden, is dan ook niet onjuist geweest.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

III. Ten aanzien van de stelling dat verzoeker de door het LBIO aan C. doorbetaalde gelden zelf dient terug te vorderen

Bevindingen

1. Tot slot klaagt verzoeker erover dat het LBIO bij de beëindiging van de inning ten behoeve van C. op 20 juni 2006 heeft gesteld dat verzoeker zelf het door het LBIO aan zijn zoon doorbetaalde bedrag dient terug te vorderen indien C. geen gehoor geeft aan het verzoek van het LBIO om een bedrag van € 1.202,38 aan verzoeker terug te storten.

2. De directeur van het LBIO acht ook dit klachtonderdeel ongegrond. Hij stelt daartoe, onder verwijzing naar hetgeen hij daarover bij klachtonderdeel II.2 en II.4 reeds heeft aangegeven, dat het LBIO niet bekend is geworden wanneer C. precies is gestopt met zijn opleiding en of er tussen verzoeker en C. al dan niet voldoende overleg is geweest over door C. behaalde studieresultaten. De directeur meent daarom op dat gerede twijfel kan bestaan over de vraag of het LBIO de incasso ten behoeve van C. wel op juiste gronden heeft beëindigd. Voor het LBIO staat in ieder geval vast dat niet is aangetoond dat C. geen enkel recht op de alimentatie had. De directeur meent dat het LBIO voldoende inspanningen heeft verricht door C. te trachten te overreden om het door hem van het LBIO ontvangen bedrag terug te betalen aan verzoeker.

Los daarvan stelt de directeur dat het LBIO niet tot terugbetaling gehouden is omdat het LBIO niet in de materiele rechtsverhouding tussen verzoeker en C. is getreden. Hij verwijst daartoe naar de uitspraak van de voorzieningenrechter te Groningen van 12 december 2003 (reg.nr. 68907 KG ZA 03-418).

3. In reactie op het standpunt van de directeur van het LBIO geeft verzoeker op 16 maart 2007 aan dat hij van mening blijft dat het LBIO te gemakkelijk en ten onrechte tot overname van de inning is overgegaan, waardoor hem ook opslagkosten in rekening zijn gebracht.

4. In reactie op de brief van verzoeker van 16 maart 2007 schrijft de directeur van het LBIO dat hij de door verzoeker aangevoerde argumenten niet relevant acht voor de beoordeling van de vraag of het LBIO gehouden kan worden om de aan C. doorbetaalde gelden aan verzoeker terug te betalen.

5. In reactie op de brief van de directeur van het LBIO stelt verzoeker in zijn brief van 28 mei 2007 nogmaals dat hij van mening is dat het LBIO gehouden is om hem het bedrag van € 1.202,38 terug te betalen.

Beoordeling

6. Het redelijkheidvereiste houdt in dat bestuursorganen de in het geding zijnde belangen tegen elkaar afwegen en dat de uitkomst hiervan niet onredelijk is. Dit vereiste brengt mee dat een bestuursorgaan, voorafgaand aan elk handelen, of dit nu een rechtshandeling of een feitelijke handeling betreft, het belang van het realiseren van een doelstelling afweegt tegen de belangen van de burger.

7. Zoals hierboven reeds is aangegeven onder punt II.10. en II.12. is de Nationale ombudsman van oordeel dat het LBIO gerechtigd was de inning van de alimentatie over te nemen en, nadat C. meerderjarig was geworden, ook gerechtigd was deze voort te zetten. De door verzoeker ten behoeve van C. verrichte betalingen kunnen dan ook niet worden aangemerkt als onverschuldigde betalingen op grond waarvan een terugbetalingsverplichting van C. zou bestaan.

8. Gelet op het voorgaande komt de Nationale ombudsman tot de conclusie dat het LBIO niet in strijd met het redelijkheidvereiste heeft gehandeld door niet voor terugvordering zorg te dragen.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

IV. Ten aanzien van het ambtshalve onderzoek naar de klachtbehandeling

Bevindingen

1. De Nationale ombudsman heeft uit eigen beweging een onderzoek ingesteld naar de wijze waarop het LBIO heeft gereageerd op door verzoeker geuite grieven over de handelwijze van het LBIO.

2. Op 25 januari 2006 belde de partner van verzoeker naar het LBIO. In de eerste telefoonnotitie van deze datum is door de behandelend medewerkster van het LBIO enkel aangegeven dat de partner van verzoeker boos was en aangaf de handelwijze van het LBIO jegens verzoeker onrechtvaardig te vinden. Uit de stukken maakt de Nationale ombudsman echter op dat de partner van verzoeker op 25 januari 2006 vervolgens ook nog een andere medewerker van het LBIO sprak. In het verslag van dit gesprek gaf de betrokken medewerker aan dat de partner van verzoeker enig begrip kon opbrengen voor het standpunt van het LBIO en dat om die reden het opnemen van een klacht niet nodig was.

3. Op 27 januari 2006 belde verzoeker nogmaals naar het LBIO met onder andere de vraag waarom hij niet rechtstreeks kon betalen aan C. In de telefoonnotitie werd geen melding gemaakt van grieven van verzoeker over het handelen van het LBIO.

4. In zijn brief van 31 januari 2006 verzocht verzoeker het LBIO op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (WOB) om kopieën van bepaalde stukken. Tevens stelde hij

aan de orde dat medewerkers van het LBIO hem op punten tegenstrijdige informatie hadden gegeven en vroeg hij het LBIO om een reactie op een viertal vragen. Op 23 februari 2006 verzocht hij het LBIO nogmaals om een reactie op deze vragen.

5. In zijn brief van 23 maart 2006 reageerde verzoeker op een vraag van het LBIO inzake bepaling 3.4. van het convenant. Hij gaf tevens aan dat hij het geheel ter toetsing aan de Nationale ombudsman had voorgelegd.

6. Op 20 juni 2006 schreef het LBIO verzoeker dat het dossier met betrekking tot de inning ten behoeve van C. was gesloten omdat C. niet had aangetoond dat hij met redelijke resultaten en in overleg met verzoeker met een beroepsopleiding of studie bezig was. Verder wees het LBIO verzoeker erop dat hijzelf voor terugvordering diende te zorgen van het bedrag á € 1.202,38 dat het LBIO aan C. had doorbetaald, omdat het LBIO daarvoor geen bevoegdheid heeft.

7. In zijn brief van 26 juni 2006 gaf verzoeker het LBIO te kennen dat hij het niet eens was met de stelling van het LBIO dat hijzelf zorg diende te dragen voor terugvordering van het aan C. doorbetaalde bedrag.

8. In reactie op de brief van 26 juni 2006 verzocht het LBIO C. schriftelijk om het doorbetaalde bedrag aan verzoeker terug te storten.

9. De directeur liet in zijn reactie van 9 maart 2007 op de opening van het onderzoek weten dat verzoeker nooit een formele klacht indiende bij het LBIO. Hoewel verzoeker en zijn partner verschillende keren contact opnamen met het LBIO, waaronder met name de gesprekken op 25 en 27 januari 2006, blijkt naar het oordeel van de directeur uit de gespreksverslagen dat klachtbehandeling toen niet nodig werd geacht. Verder merkte hij op dat de brief van verzoeker van 31 januari 2006 zijns inziens evenmin een klacht bevatte, en werd afgedaan als WOB-verzoek.

10. Verzoeker merkte in zijn reactie van 16 maart 2007 op het standpunt van de directeur van het LBIO van 9 maart 2007 op dat hij in zijn contacten met het LBIO steeds duidelijk heeft aangegeven het niet eens te zijn met de handelwijze van het LBIO.

Beoordeling

11. Het beginsel van fair play houdt voor bestuursorganen in dat zij burgers de mogelijkheid geven hun procedurele kansen te benutten. In dit kader is het van belang dat een bestuursorgaan binnengekomen schriftelijke, maar ook mondelinge grieven als klacht herkent en vervolgens volgens de eigen klachtregeling behandelt. Hierbij dient het bestuursorgaan brieven en telefoongesprekken die betrekking hebben op het eigen handelen ruim en welwillend te interpreteren in het licht van hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht.

12. Gelet op het verslag van het telefoongesprek dat de partner van verzoeker op 25 januari 2006 had met een medewerker van het LBIO, gaat de Nationale ombudsman er vanuit dat de partner van verzoeker in dat gesprek duidelijk heeft aangegeven het niet eens te zijn met de handelwijze van het LBIO. De medewerker heeft onderaan het verslag vermeld dat zij wel enig begrip kon opbrengen voor het standpunt van het LBIO en dat om die reden klachtbehandeling niet nodig was. Uit het gespreksverslag kan de Nationale ombudsman echter niet afleiden of de mogelijkheid van het indienen van een klacht door de medewerker met de partner van verzoeker is besproken of dat het zijn eigen interpretatie was dat klachtbehandeling niet nodig was.

Verder is de Nationale ombudsman van oordeel dat uit het feit dat de partner van verzoeker, aldus het gespreksverslag, *enig* begrip kon opbrengen voor het standpunt van het LBIO, niet mocht worden afgeleid dat zij dus ook akkoord ging met de handelwijze van het LBIO.

Daarnaast wijst de Nationale ombudsman erop dat verzoeker in zijn brief van 31 januari 2006 vervolgens aan het LBIO, naast een verzoek om hem bepaalde stukken toe te sturen, een aantal vragen voorlegde die betrekking hadden op het handelen van het LBIO in zijn zaak. In die vragen gaf hij onder andere aan dat hij de verschillende medewerkers van het LBIO hem tegenstrijdige informatie hadden verstrekt.

Tevens merkt de Nationale ombudsman op dat verzoeker in zijn brief van 23 maart 2006 aan het LBIO heeft aangegeven dat hij de gang van zaken vanaf mei 2005 nog steeds onrechtvaardig vond en dat hij de kwestie omtrent de overname van de inning ten behoeve van K. en C. geheel ter toetsing aan de Nationale ombudsman had overgelegd. De Nationale ombudsman meent dat het LBIO uit die zinsnede ook had moeten opmaken dat verzoeker ontevreden was over de handelwijze van het LBIO.

Tot slot wijst de Nationale ombudsman op de brief van verzoeker van 26 juni 2006 waarin verzoeker het LBIO te kennen gaf het niet eens te zijn met de stellingname van het LBIO dat hijzelf zorg diende te dragen voor terugvordering van het aan C. doorbetaalde bedrag.

13. Gezien het voorgaande is de Nationale ombudsman van oordeel dat de door verzoeker en zijn partner in het telefoongesprek van 25 januari 2006 en de brieven van 31 januari 2006, 23 maart 2006 en 26 juni 2006 geuite grieven over de handelwijze van het LBIO opgevat hadden dienen te worden als een klaagschrift in de zin van hoofdstuk 9 van de Awb dat overeenkomstig de klachtenregeling had moeten worden afgehandeld. Door hieraan voorbij te gaan heeft het LBIO verzoeker de mogelijkheid ontnomen op een behoorlijke klachtbehandeling. Ook op dit punt is dan ook gehandeld in strijd met het beginsel van fair play.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen te Gouda, is

gegrond ten aanzien van:

- het voorbij gaan aan door verzoeker aangereikte informatie over een gemaakte afspraak over rechtstreekse betalingen aan de zoon; wegens schending van het vereiste van administratieve nauwkeurigheid;

niet gegrond ten aanzien van:

- het voorbij gaan aan de door verzoeker aangereikte informatie over een gemaakte afspraak over rechtstreekse betalingen aan Sch.;
- het overnemen en het voortzetten van de inning ten behoeve van de zoon;
- de stellingname dat verzoeker de door het LBIO aan C. doorbetaalde gelden zelf dient terug te vorderen;

De door de Nationale ombudsman uit eigen beweging onderzochte gedraging is niet behoorlijk ten aanzien van:

- de behandeling van verzoekers grieven tegen de handelwijze van het LBIO, wegens schending van het beginsel van fair play.

AANBEVELING

De directeur van het LBIO wordt in overweging gegeven om de in de brief van 2 december 2005 genoemde betalingsachterstand opnieuw te berekenen, daarbij rekening houdend met het feit dat verzoeker in de maanden juli en augustus 2005 aan C. rechtstreeks een bedrag van in totaal € 100 heeft betaald en vervolgens het teveel berekende en om die reden teveel door verzoeker betaalde bedrag (dus inclusief de eventuele opslagkosten) aan verzoeker terug te betalen.

Brief van LBIO van 21 januari 2008: aanbeveling opgevolgd maar plaatst wel kanttekeningen.

Brief van Nationale ombudsman van 5 februari 2008: met instemming kennisgenomen van opvolging aanbeveling.

Onderzoek

Op 22 maart 2006 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer H. te Tiel, met een klacht over een gedraging van het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (LBIO) te Gouda.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de directie van het LBIO, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de directie van het LBIO verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Tijdens het onderzoek kregen verzoeker en de directie van het LBIO de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren.

Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De directeur van het LBIO berichtte dat het verslag hem geen aanleiding gaf tot het maken van opmerkingen.

Verzoeker gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Brief van 17 maart 2006 van verzoeker gericht aan de Nationale ombudsman.

Brief van 27 juni 2006 van verzoeker gericht aan de Nationale ombudsman.

Telefoonnotitie gesprek met verzoeker van 16 augustus 2006.

Brief van 16 augustus 2006 van verzoeker gericht aan de Nationale ombudsman.

Openingsbrieven van de Nationale ombudsman van 27 december 2006.

Standpunt van het LBIO van 9 maart 2007 gericht aan de Nationale ombudsman.

Reactie van verzoeker van 16 maart 2007 op het standpunt van het LBIO.

Reactie van het LBIO van 16 mei 2007 op de brief van verzoeker van 16 maart 2007.

Reactie van verzoeker van 28 mei 2007 op de brief van het LBIO van 16 mei 2007.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

Burgerlijk Wetboek

Artikel 395a

"1. Ouders zijn verplicht te voorzien in de kosten van levensonderhoud en studie van hun meerderjarige kinderen die de leeftijd van een en twintig jaren niet hebben bereikt.

2. Een stiefouder is gedurende zijn huwelijk of zijn geregistreerde partnerschap jegens de tot zijn gezin behorende meerderjarige kinderen van zijn echtgenoot of geregistreerde partner die de leeftijd van een en twintig jaren hebben niet hebben bereikt, verplicht te voorzien in de bij het vorige lid bedoelde kosten."

Artikel 395b, eerste lid

"Heeft de rechter het bedrag bepaald, dat een ouder of stiefouder dan wel, overeenkomstig artikel 394, de verwekker of de man die in artikel 394 daarmee gelijk is gesteld ter zake van de verzorging en opvoeding van zijn minderjarig kind of stiefkind moet betalen en is deze verplichting tot aan het meerderjarig worden van het kind van kracht geweest, dan geldt met ingang van dit tijdstip de rechterlijke beslissing als een tot bepaling van het bedrag ter zake van levensonderhoud en studie als bedoeld in artikel 395a van dit boek bedoeld."

Artikel 1:408

"1. Een uitkering tot voorziening in de kosten van verzorging en opvoeding of tot voorziening in de kosten van levensonderhoud en studie, waarvan het bedrag in een rechterlijke beslissing, daaronder begrepen de beslissing op grond van artikel 822, eerste lid, onder c, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, is vastgelegd, wordt ten behoeve van de minderjarige aan de ouder die het kind verzorgt en opvoedt of aan de voogd onderscheidenlijk aan de meerderjarige betaald.

2. Op verzoek van een gerechtigde als bedoeld in het eerste lid, van een onderhoudsplichtige dan wel op gezamenlijk verzoek van een gerechtigde en onderhoudsplichtige neemt het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen de invordering van de onderhoudsgelden op zich. De executoriale titel wordt daartoe door de onderhoudsgerechtigde in handen gesteld van dit Bureau. De overhandiging daarvan machtigt het Bureau tot het doen van de invordering, zo nodig door middel van executie.

3. Kosten van invordering door het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen worden verhaald op de onderhoudsplichtige, onverminderd de kosten van gerechtelijke vervolging en executie. Het verhaal van kosten vindt plaats door wijziging van het bedrag, bedoeld in het eerste lid, volgens bij algemene maatregel van bestuur te stellen regels.

4. Tot invordering op verzoek van een onderhoudsgerechtigde wordt slechts overgegaan, indien de gerechtigde ter gelegenheid van de indiening van het verzoek aannemelijk heeft gemaakt dat binnen ten hoogste zes maanden voorafgaande aan de indiening van het verzoek de onderhoudsplichtige ten aanzien van ten minste één periodieke betaling tekort is geschoten in zijn verplichtingen. In deze gevallen geschiedt de invordering van bedragen die verschuldigd zijn vanaf een tijdstip van ten hoogste zes maanden voorafgaande aan de indiening van het verzoek.

5. Alvorens tot invordering met verhaal van kosten over te gaan wordt de onderhoudsplichtige bij brief met bericht van ontvangst in kennis gesteld van het voornemen daartoe en de reden daarvoor, alsmede van het bedrag inclusief de kosten van invordering. Het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen wordt bevoegd tot invordering over te gaan op de veertiende dag na de verzending van de brief.

6. De invordering die op verzoek van de onderhoudsgerechtigde geschiedt, eindigt slechts, indien gedurende ten minste een half jaar regelmatig is betaald aan het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen en er geen bedragen meer verschuldigd zijn als bedoeld in het vierde lid, tweede volzin. De termijn van een half jaar wordt telkens verdubbeld, indien een voorgaande termijn van invordering ook op verzoek van de onderhoudsgerechtigde was aangevangen.

(...)

8. De tenuitvoerlegging van een executoriale titel betreffende de betaling van de kosten van verzorging en opvoeding of levensonderhoud en studie geschiedt met inachtneming van de wijziging, bedoeld in het derde lid.

(...)

10. Een betaling door de onderhoudsplichtige strekt in de eerste plaats in mindering van de kosten, bedoeld in het derde lid, vervolgens in mindering van eventueel verschenen rente en ten slotte in mindering van de verschuldigde onderhoudsgelden en de eventueel lopende rente. (...)"